

CONFEDERAȚIA SINDICALĂ NAȚIONALĂ MERIDIAN

Membra a Confederației Europene a Sindicatelor Independente (CESI)

Str. D.I. Mendeleev, nr.36-38, sector 1, București, 010366; tel/fax +4 021 212.56.23; +4 021 316.80.17; +4 021 316.80.18

e-mail: csnmeridian@csnmeridian.ro, csnmeridian@yahoo.com

web: www.csnmeridian.ro

Pozitia Confederația Sindicala Nationala MERIDIAN privind Proiectul de Regulament al Consiliului privind ajutorul de stat pentru facilitarea inchiderii minelor de carbune necompetitive COM (2010) 372 final, 20.07 2010

Confederația Sindicala Nationala MERIDIAN, partener social reprezentativ la nivel national in Romania, avand afiliate, de peste 15 ani, sindicate din unitatile de extractie a huilei din Valea Jiului, sustine optiunea 6 din expunerea de motive a proiectului de regulament propus de Comisia Europeana. Aceasta optiune, prevede prelungirea Regulamentului 1407/2002 al Consiliului – in forma actuala – cu inca cel putin 10 ani si este sustinuta de partenerii sociali si din industria echipamentului minier din tarile care au operationale exploatare miniere pentru extractia huilei.

Argumente care sustin pozitia organizatiei noastre sindicale:

Contextul european

In prezent, aproximativ 30 % din electricitatea produsa in Uniunea Europeana are la baza carbunele, iar in unele state membre procentul este mai mare de 50%. De exemplu, in Germania, 40% din electricitate este obtinuta din carbune; in Romania, contributia huilei la productia de energie este de 7,2% si este un element de baza pentru asigurarea securitatii energetice asa cum este prevazuta in Strategia Energetica a Romaniei pentru 2007 – 2020.

In Uniunea Europeana, industria carbunelui asigura in anul 2007, circa 280 000 de locuri de munca care in cazul Spaniei, Romaniei, Bulgariei, erau in zone monoindustriale, dependente exclusiv de activitatile de extractie a carbunelui.

Importanta carbunelui in asigurarea viitorului mix energetic, este recunoscuta in Comunicarea Comisiei catre Consiliul European si Parlamentul European: “ O politica energetica pentru Europa “ din data de 10 ianuarie 2007 (anexa 2), in care se evidentiaza la nivel global, o rezerva de carbune demonstrata pentru 155 de ani. In acest context, pentru UE 27, se estimeaza ca in 2030, 40 % din carbunele folosit va fi din productie interna.

Inchiderea imediata a minelor care ar putea avea loc ca urmare a sistarii subite a subventiilor, ar supraincarca pietele regionale ale fortei de munca cu un flux de muncitori minieri disponibilizati, care nu pot fi suficient de repede reancadrati in munca in alte sectoare industriale si care prin urmare risca sa devina someri de lunga durata.

Din studiul de impact si expunerea de motive intocmite de Comisie, se recunoaste ca prin neacordarea ajutorului de stat prevazut in actualul regulament, “ *va obliga unele state sa isi inchida minele de huila, ... statele membre vizate vor trebuie sa faca fata consecintelor sociale si regionale,...impactul social al inchiderii simultane al minelor ar putea fi semnificativ.*”

Fara ajutorul de stat pentru huila, productia va scadea cu 22 de milioane tone echivalent, adica cu 20% si aceasta mai ales datorita incetarii productiei in 5 state membre printre care se numara si Romania.

La nivel european, asociatiile industriale au atras atentia asupra faptului ca in foarte multe cazuri, este dificil din punct de veder tehnic sa se inlocuiasca huila extrasa local cu carbune importat fara a se face modificari tehnologice substantiale termocentralelor existente si fara investitii in infrastructura adiacenta. Acest lucru necesita timp de realizare si costuri suplimentare, care in unele cazuri pot sa determine inchiderea acestor capacitati de productie a energiei electrice.

Conform studiului de impact al Comisiei Europene, se apreciaza ca efectul social il reprezinta disparitia a aproximativ 100 000 de locuri de munca, respectiv 42 000 din activitatea directa de extractie si peste 55 000 din industriile conexe.

Partenerii sociali din industria carbunelui si din industria echipamentului minier sustin continuarea categoriilor ajutoarelor de stat permise in prezent in temeiul Regulamentului actual iar pentru ajutorul de stat privind reducerea activitatilor si inchiderea minelor, solicita un nou regim juridic din partea UE.

In Uniunea Europeana, ajutorul de stat acordat pentru exploatarea huilei a fost redus la jumatate, de la 6,4 miliarde de euro in anul 2003, la 2,9 miliarde de euro in anul 2008.

Board-ul Comisiei Europene care a coordonat studiul de impact, recunoaste faptul ca prin inlaturarea ajutorului de stat pentru productia de huila, principalele implicatii sunt preponderent de natura sociala si medio-ambientala si mai putin relevante pentru piata unica si libera competitie. Carbunele subventionat reprezinta numai 5,1 % din productia de electricitate din Uniunea Europeana iar cifrele disponibile legate de comertul intra si extra UE cu huila, confirma dimensiunea limitata a pietei interne.

Studiul de impact al Comisiei, desi este cuprinzator si contine informatii statistice interesante, induce ideea ca nu are rost sa sprijinim in continuare capacitatile de extractie ale huilei care nu reusesc sa produca la un pret inferior celui de pe piata internationala a materiilor prime. Singurul argument al autorilor studiului de impact este pretul mai scazut al huilei din afara UE, fara a se lua in considerare aspectele de ordin social, legal, medio-ambiental care ar fi putut sa fie neglijate de unele state exportatoare si care ar fi putut sa influenteze astfel costurile de productie. (De ex: pentru unele state care exporta huila in UE, cum ar fi Columbia, Rusia, China, exista sesizari din partea unor organizatii internationale cu privire la nerespectarea unor conventii internationale referitoare la: dreptul muncii, sanatatea si securitatea muncii, exploatarea copiilor si munca decenta, protectia mediului, practici comerciale neacceptate in randul Organizatiei Mondiale a Comertului, etc)

De asemenea, Comisia, in studiul sau de impact, nu ne ofera informatii cu privire la regimul ajutorului de stat acordat pentru huila de catre principalele tari exportatoare in UE, cum ar fi Rusia(import30%), Columbia (import 17,8%), Africa de Sud (import 15, 9 %), SUA (import 12,8%) sau China.

Situatia in Romania

Principala producatoare de huila din tara este regiunea Vaii Jiului, care in anul 1990, avea aproximativ 55000 de salariati angajati in cadrul Companiei Nationale a Huilei. In prezent mai lucreaza aproximativ 8000 de salariati. Din 14 mari exploatare miniere subterane, 4 cariere si 5 uzine de preparare a carbunelui au mai ramas astazi, doar 7 mine si o unitate de preparare. Productia de huila s-a redus de la aproximativ 12 milioane de tone/an in 1990, la 2,6 milioane tone in prezent iar impactul negativ asupra mediului a fost redus la minimum, corespunzator cu cerintele Uniunii Europene.

Desfasurarea in continuare a activitatii miniere in bazinul carbonifer Valea Jiului este determinanta pentru o populatie de peste 150 000 de locuitori.

Prin eliminarea posibilitatii de acordare a unui ajutor de stat Companiei Nationale a Huilei se ajunge in situatia de a inceta activitatile de extractie a huilei. Efectul social direct va fi ca rata somajului actuala de 22% se va dubla. Astfel, aproximativ 50% din populatia Vaii Jiului va trebui sa fie asistata social in cazul in care nu vor mai exista activitati miniere in aceasta regiune a tarii.

Procesul de restructurare desfasurat pana acum a fost de mare intensitate, pe o perioada relativ scurta dar masurile precare de natura sociala si reconversia fortei de munca disponibilizate au avut consecinte dramatice .

Studiul de impact al Comisiei constata modificari demografice “spectaculoase “ pentru regiunea Vaii Jiului si se da ca exemplu cazul Municipiului Petrosani, in care, in mai putin de cinci ani, (1997-2002), populatia s-a redus cu mai mult de jumatate, de la 100 000 de locuitori la 46 000 de locuitori.

Anularea ajutorului de stat pentru productia de huila va avea efecte negative colaterale semnificative.

Prin inchiderea imediata a unor mine care in prezent nu pot functiona fara ajutor de stat datorita echipamentului tehnic inechit, se va ajunge la neutilizarea rezervelor geologice de carbune deschise (carbune care este in mare parte cocsificabil), la eliminarea posibilitatilor de a extinde cunoasterea geologica asupra dimensiunii reale a zacamantului si la impiedicarea accesului la rezerva geologica de carbune din Valea Jiului a potentialilor investitori dispusi sa inceapa o activitate de extractie in zona, cu echipament tehnologic modern si un management competitiv.

De asemenea, Compania Nationala a Huilei are contracte de furnizare de huila pentru doua termocentrale mari situate in apropiere care au fost proiectate sa functioneze la capacitatea de productie a minelor din Valea Jiului si la parametrii de calitate ai tehnologiilor de exploatare utilizate. Din acest motiv, trecerea la aprovizionarea acestor termocentrale cu carbune din import este aproape imposibila sau extrem de costisitoare. Pentru a exemplifica, mentionam ca doar pentru modernizarea grupului 4 al SC Termoelectrica SA – SE Paroseni, pentru ca acesta sa functioneze la parametrii de mediu impusi de UE, s-au investit 150 milioane de euro.

Prin afectarea aprovizionarii cu combustibili prevazuti in fisa tehnica de functionare a acestor termocentrale, exista pericolul ca acestea sa nu mai poata functiona la parametrii planificati, aducand atingere securitatii energetice a Romaniei.

In conditiile in care in expunerea de motive din Propunerea de regulament, Comisia recunoaste ca implicatiile financiare asupra bugetului comunitar sunt nule intrucat cheltuielile sunt suportate de catre Statele Membre si avand in vedere ca normele sectoriale de ajutor de stat prevad doar posibilitatea – si nu obligatia acordarii ajutorului de stat, consideram ca in acest context, **Comisia Europeana ar trebui sa respecte interesul Statelor Membre producatoare de huila, care sunt nevoite din motive sociale, de mediu si economice, sa sprijine mentinerea acestei activitati extractive.**

In concluzie

Din argumentele prezentate mai sus consideram imperativa prelungirea actualului Regulament 1407/2002, singura solutie rezonabila pentru statele vizate cat si pentru lucratorii din acest sector.